اخبار کوتاه

جزئیات وام‌های مسکن مستأجران و بهسازی روستایی اعلام شد

معاون بانک مرکزی جزئیات مصوبه جدید افزایش سقف کلی و فردی تسهیلات کمک ودیعه مسکن مستاجران» و طرح ویژه «بهسازی و نوسازی مسکن روستایی» را تشریح کرد.

به گزارش پیام آشنا، هیات عاملی بانک مرکزی، افزایش سقف کلی و فردی تسهیلات کمک ودیعه مسکن مستاجرین کم درآمد تحت پوشش نهادهای حمایتی و سایر مستاجرین از محل منابع بانکی موضوع ماده (۴) قانون جهش تولید مسکن و نیز تسهیلات ارزان قیمت طرح ویژه بهسازی و نوسازی مسکن در روستاها و شهرهای زیر ۲۵ هزار نفر جمعیت را تصویب کرد.

در این رابطه - محمد شیربیجیان، معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی در تشریح این مصوبه گفت: در راستای اجرای ماده ۹ قانون ساماندهی بازار زمین، مسکن و اجاره پهنه سقف جدیدی برای تسهیلات کمک ودیعه مسکن به مبلغ ۲۰۰ هزار میلیارد تومان (۲۰۰ همت) مصوب شده است که پیش از این سقف مربوطه، مبلغ ۸۰ هزار میلیارد تومان بود و با توجه به وجود متقاضیان و تقاضای بالا در این رابطه، سقف جدید برای تسهیلات کمک ودیعه مسکن به میزان ۲۵ برابر افزایش پیدا کرد.

وی ادامه داد: در کنار افزایش سقف جمعی تسهیلات کمک ودیعه مسکن، به تفکیک شهرها و براساس ماده ۹ قانون مذکور در مصوبه جدید این سقف قیمتی نیز افزایش پیدا کرد به طوری که برای شهر تهران سقف جدید تسهیلات به ۲۷۵ میلیون تومان، برای مراکز استان‌ها به ۲۱۰ میلیون تومان، برای سایر شهرها به ۱۴۰ میلیون تومان و برای روستاها به ۵۵ میلیون تومان افزایش پیدا کرد که در راستای حمایت عمومی از مستاجران اتخاذ شده است.

معاون اقتصادی بانک مرکزی، خاطر نشان کرد: همچنین، علاوه بر مصوبه مذکور، یک مصوبه جدید نیز برای مستاجرین تحت پوشش نهادهای تحت پوشش (کمیته امداد، سازمان بهزیستی و جامعه ایثارگران) نیز تصویب شده که تا حداکثر ۲۰ هزار میلیارد تومان سقف جمعی کمک ودیعه مسکن افراد تحت پوشش حمایتی افزایش پیدا کرد که سقف فردی آن نیز تا ۴۰۰ میلیون تومان است.

شیربیجیان ادامه داد: موضوع دیگر مربوط به بهسازی و نوسازی مسکن روستایی بود که سقف متقاضیان این تسهیلات به ۴۰۰ میلیون تومان افزایش یافته است که در راستای اجرای ماده ۵۱ قانون برنامه هفتم توسعه بود.

وی افزود: در اسفند ماه سال گذشته نیز، سقف تسهیلات حمایتی نهضت ملی مسکن مبتنی بر قانون جهش تولید ملی مسکن نیز از ۵۵۰ میلیون تومان به ۶۵۰ میلیون تومان افزایش یافت و در مجموع هیات عالی بانک مرکزی طی یک ماهه اخیر، مصوبات جدیدی را در راستای تقویت تامین مالی بازار مسکن اعم از حوزه اجاره و ساخت داشته است.

معاون سیاستگذاری پولی بانک مرکزی خاطرنشان کرد: همچنین در رابطه با موضوع تسهیلات مستاجرین تحت پوشش حمایتی این نکته قابل ذکر است که تسهیلات ۴۰۰ میلیارد تومانی این طیف علاوه بر کمک ودیعه مسکن قابلیت استفاده برای ساخت و خرید نیز دارد و متقاضیان دهک‌های پایین درآمدی نیز می‌توانند از این تسهیلات برای خرید نیز استفاده کنند.

پمپ‌بنزین‌ها به جایگاه شارژ مجهز می‌شوند

بر اساس مصوبه شورای اقتصاد با موضوع "طرح حمل‌ونقل درون شهری عمومی و پاک" از ابتدای سال ۱۴۰۴، صدور و تمدید مجوز فعالیت جایگاه‌های سوخت شهری و بین‌شهری منوط به اختصاص فضای مورد نیاز برای احداث حداقل یک ایستگاه شارژ تک‌نازل برای خودروهای برقی شده است.

به گزارش پیام آشنا، بر اساس این مصوبه، حداکثر بنزین ماهانه قابل اختصاص به تاکسی‌های سدان جدید پایه گازسوز ۵۰ لیتر، تاکسی‌های هیبریدی ۱۵۰ لیتر و وان‌های بنزینی جدید ۴۰۰ لیتر محاسبه می‌شود. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران موظف است نسبت به صدور کارت سوخت تاکسی‌های این طرح با سهمیه مذکور اقدام و پیش‌بینی‌های لازم را در سامانه کارت هوشمند سوخت انجام دهد.

تعداد سهامداران ثبت‌نام‌شده در "سجام" از ۴۷ میلیون نفر عبور کرد

تهران- ایرنا- شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه اعلام کرد: ثبت‌نام سهامداران در سامانه سجام در سال ۱۴۰۳ از ۴۷ میلیون نفر عبور کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه در مبنای اطلاعات سامانه جامع اطلاعات مشتریان اعلام کرد: از آغاز ثبت نام و احراز هویت سهامداران تا پایان اسفند ماه سال ۱۴۰۳ تعداد ۴۷ میلیون و ۱۸۳ هزار و ۹۵۰ ثبت‌نام و ۳۹ میلیون و ۸۲۰ هزار و ۶۸۲ احراز هویت در سامانه سجام توسط سپرده‌گذاری مرکزی انجام شده است.

بر اساس اطلاعات منتشر شده، در سال ۱۴۰۳، تعداد یک میلیون و ۲۵۸ هزار و ۶۹۵ سهامدار در سامانه «سجام» ثبت نام و تعداد یک میلیون و ۲۹ هزار و ۳۴۹ سهامدار نیز در این سامانه احراز هویت شده‌اند. جزئیات این آمار نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۳ تعداد ثبت نام در سامانه جامع اطلاعات مشتریان «سجام» به تفکیک ماه در فروردین ماه ۱۰۲ هزار و ۵۰۲ نفر، اردیبهشت ماه ۹۶ هزار و ۵۱۹ نفر، خرداد ماه ۶۱ هزار و ۵۲۷ نفر، تیر ماه ۵۵ هزار و ۲۰۷ نفر، مرداد ماه ۲۷ هزار و ۶۹۰ نفر، شهریور ماه ۴۳ هزار و ۵۲۷ نفر، مهر ماه ۵۵ هزار و ۸۴۲ نفر، آبان ماه ۷۲ هزار و ۱۷۰ نفر، آذر ماه ۲۲۳ هزار و ۹۱ نفر، دی ماه ۱۴۸ هزار، ۴۳۶۹ نفر و بهمن ماه ۸۴ هزار و ۵۷۲ نفر و اسفند ماه ۲۳۶ هزار و ۳۳۹ نفر بوده است.

افزون بر این، در سال گذشته تعداد احراز هویت در این سامانه به تفکیک ماه در فروردین ماه ۹۷ هزار و ۲۴۵ نفر، اردیبهشت ماه ۹۲ هزار و ۳۱۹ نفر، خرداد ماه ۵۸ هزار و ۷۸۱ نفر، تیر ماه ۴۷ هزار و ۴۵ نفر، مرداد ماه ۵۲ هزار و ۹۲۸ نفر، شهریور ماه ۴۳ هزار و ۶۷۹ نفر، مهر ماه ۵۵ هزار و ۴۰۳ نفر، آبان ماه ۶۷ هزار و ۶۷۲ نفر، آذر ماه ۱۴۳ هزار و ۱۳۴ نفر، دی ماه ۱۴۱ هزار و ۸۱۱ نفر، بهمن ماه ۸۶ هزار و ۳۱ نفر و اسفند ماه ۱۴۳ هزار و ۷۸۷ نفر بوده است.

همچنین، تعداد نفرات ثبت نام شده در سامانه «سجام» در سال ۱۴۰۳ به تفکیک هر استان حاکی از آن است که استان های «تهران با ۳۰۴ هزار و ۸۱۸ خراسان رضوی با ۹۰ هزار و ۸۲۴، اصفهان با ۸۴ هزار و ۷۹، خوزستان با ۷۰ هزار و ۱۷۱ و فارس با ۵۵ هزار و ۴۷۴ مورد» در صدر بیشترین ثبت نام شده‌ها در کل ایران قرار دارند.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه در گفت‌وگو با پیام آشنا مطرح کرد

یارانه هدفمند و تسهیلات ارزان؛ راهکارهای حمایت از اقشار آسیب‌پذیر

محبوبه بیدکی - کنترل تورم و گرانی، به‌عنوان دو چالش بزرگ اقتصادی، همواره در صدر اولویت‌های سیاست‌گذاران قرار داشته است. در این میان، اتخاذ رویکردهای کارآمد و مبتنی بر تحلیل‌های دقیق از اهمیت بسزایی برخوردار است.

از طرفی بررسی و ارزیابی راهکارهای پیشنهادی برای مقابله با این چالش‌ها، واکاوی سیاست‌های پولی، مالی و ارزی راهکار و هدف اصلی برای ارائه تصویری روشن از نقاط قوت و ضعف هر رویکرد و ارائه پیشنهاداتی برای بهبود عملکرد سیاست‌گذاری در این زمینه است. از کنترل نقدینگی و مدیریت انتظارات تورمی گرفته تا تنظیم بازار ارز و بهبود فضای کسب و کار، همه ابعاد موثر بر تورم و گرانی است.

دکتر هادی قوامی نماینده مجلس شورای اسلامی در مورد مهار تورم و گرانی در کشور و بر ضرورت تداوم و تقویت سیاست‌های پولی بانک مرکزی در دولت آینده تاکید کرده و می گویدبرای دستیابی به اهداف تعیین شده،ضروری است که مجموعه‌ای از سیاست‌های پولی، از جمله کنترل ترازنامه بانک‌ها و سیاست‌های ارزی، با دقت و تمرکز ویژه‌ای دنبال شوند. موفقیت در کاهش نرخ تورم مستلزم اجرای دقیق این سیاست‌ها و تحقق اهداف رشد نقدینگی است.

نماینده مردم بام‌وصفی و اسفراین با اشاره به سهم درآمدهای نفتی در بودجه، تاکید می کندمیزان در نظر گرفته شده برای این بخش چندان قابل توجه نیست و اتکای اصلی بودجه بر درآمدهای مالیاتی است.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه، افزایش قابل توجه درآمدهای مالیاتی را مورد توجه قرار داده و یادآور می شود: این افزایش بیش از ۵۰ درصد است. با این حال، نگاهی از تغییر در نرخ‌های مالیاتی نبوده، بلکه به دلیل بالا رفتن سطح عمومی قیمت‌ها و تورم است که میزان مالیات دریافتی نیز به تبع آن افزایش یافته است.

وی با اشاره به سازوکار مالیات بر ارزش افزوده ادامه می دهد: از آنجا که مالیات بر ارزش افزوده به صورت درصدی از قیمت کالاها محاسبه می‌شود، افزایش قیمت کالاها منجربه بالا رفتن میزان مالیات بر ارزش افزوده دریافتی شده و تورم نیز درآمدهای مالیاتی دولت را حتی بدون تغییر در نرخ‌های مالیاتی تحت تاثیرقرارمی‌دهد.

قوامی خاطرنشان می کندبعدبه سال ۱۴۰۴ با اتکا بر درآمدهای مالیاتی و با در نظر گرفتن اثرات تورم بر این درآمدها تنظیم شده است. با این حال، تغییرات ساختاری چندانی در بودجه صورت نگرفته و همچنان وابستگی به درآمدهای مالیاتی به عنوان منبع اصلی تامین بودجه وجود دارد.

در پایان عضو کمیسیون برنامه و بودجه سیاست‌های حمایتی از اقشار آسیب‌پذیر، را ضروری می داند و می گویدباین سیاست های حمایتی باید شامل پرداخت یارانه‌های هدفمند، ارائه تسهیلات ارزان‌قیمت، و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید باشد. همچنین، بهبود فضای کسب و کار و تسهیل تولید، نیز می‌تواند به افزایش درآمد و کاهش بیکاری کمک کند.

بدیهی است که به منظور مهار تورم و گرانی، سیاست‌گذاران نیازمند رویکردهای کارآمد و تحلیل‌های دقیق اقتصادی هستند. در این میان، تداوم و تقویت سیاست‌های پولی، به‌ویژه کنترل و مدیریت نرخ ارز، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. همچنین، در بودجه‌ریزی باید با در نظر گرفتن اثرات تورم بر درآمدها و هزینه‌ها صورت گیرد و درآمدهای مالیاتی به عنوان منبع اصلی تامین بودجه، به صورت هوشمندانه مدیریت شوند.

البته در کنار این اقدامات، سیاست‌های حمایتی از اقشار آسیب‌پذیر، شامل یارانه‌های هدفمند، تسهیلات ارزان‌قیمت و ایجاد فرصت‌های شغلی، ضروری است. بدون تردید بهبود فضای کسب و کار و تسهیلات تولید نیز به افزایش درآمد و کاهش بیکاری کمک خواهد کرد که همت مضاعف و حمایت های مسئولان ذی ربط را می طلبد.

mojgan.bidaki88@gmail.com

مدیر دفتر رودخانه‌ها و سواحل شرکت آب منطقه‌ای البرز خبر داد

اقدامات گسترده برای مهار و پیشگیری از سیلاب‌های احتمالی

مسعود غیاثی، مدیر دفتر رودخانه‌ها و سواحل شرکت آب منطقه‌ای استان البرز از اجرای مجموعه‌ای از اقدامات فوری و پیشگیرانه برای مقابله با سیلاب‌های نابسته در حوضه رودخانه کرج خبر داد.

به گزارش خبرنگار پیام آشنا، غیاثی گفت: «در تابستان ۱۴۰۲ شاهد وقوع سیلابی شدید در محدوده مسیل دونگرم-کوشک بالا، و در مسیل بین تونل‌های دو الف و ب جاده چالوس بودیم. این سیلاب، مشابه با سیلاب‌های سیجان و طالقان، از نوع بارش‌های حدی بود که در مدت زمان کوتاه با شدت بالا رخ می‌دهد و باعث ایجاد سیلاب و یا جریان‌های واریزه‌ای و پر از رسوب می‌شود.»

به گفته وی، این سیلاب با حمل حجم زیادی گل‌ولای و رسوبات مسیر اصلی رودخانه کرج را در محدوده‌ای به طول حدود ۳۰۰ متر مسدود کرد و جریان آب به سمت پایین‌دست آبگیر بیاقلی متوقف شد. این موضوع تأمین آب تهران و کرج را برای مدتی با اختلال مواجه کرد.

غیاثی تصریح کرد: «با اقدام به‌موقع و شبانه روزی شرکت آب منطقه‌ای البرز، مسیر جایگزین برای عبور آب تامین و آب منابس به سمت آبگیر بیاقلی هدایت شد. همچنین، با بسیج شبانه‌روزی ماشین‌آلات سنگین، پاکسازی مسیر رودخانه کرج در تنه اصلی بطول ۳۰۰ متر، کوشک بالا به طول ۵۰۰ متر انجام شد. در محدوده مسیل بین تونل‌های الف و ب نیز با توجه به درگیری سد کرج توسط شرکت آب منطقه‌ای تهران علایخشی شد.»

اقدامات پیشگیرانه برای کاهش خطر سیلاب در آینده

مدیر دفتر رودخانه‌ها و سواحل شرکت آب منطقه‌ای البرز با اشاره به اینکه «سیلاب ۱۴۰۲ آخرین سیلاب نخواهد بود»، تأکید کرد: «اگر در بالادست آبراهه‌ها و حوضه‌های آبریز، اقدامات آبخیزداری مؤثر شامل عملیات مکانیکی و بیولوژیکی انجام شود و بین چرای دام و توان رشد مرتع تعادل مناسب بر قرار می‌شد مطمئناً از حرکت سیلاب‌واریزه‌ای به سمت پایین‌دست بهتر جلوگیری به عمل می‌آمد.»

وی افزود: «در سال ۱۴۰۳، با تمرکز بر عملیات بازگشایی ته اصلی رودخانه کرج مسیل‌های دونگرم و کوشک بالا و سیجان و حدود ۱۳ مسیل دیگر جمعا به طول حدود ۲۰ کیلومتر در حوضه‌های آبریز کرج و شاهرود گذاشته شد. همچنین با اجرای کانال انتقال سیل ماهدشت از آبگرفتگی بخش وسیعی از محدوده شهری پیشگیری به عمل آمد.»

غیاثی افزود: «خوشبختانه با اقدامات انجام شده از ابتدای سال هیچ سیلاب آسیب‌رسانی نداشتیم و جریان‌ها بحطور ایمن عبور کرده‌اند.»

درخواست همکاری از نهادهای مسئول

غیاثی ضمن قدردانی از همراهی دستگاه‌ها در مدیریت بحران، گفت: «ما مکاتبات گسترده‌ای با متولیانی همچون اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، اداره کل منابع طبیعی استان و سایر افراد حقیقی و حقوقی انجام دادیم تا در خصوص اصلاح سازه‌های تقاطعی که مسیر رودخانه را مسدود می‌کنند، اقدامات لازم صورت گیرد. چرا که این سازه‌ها در هنگام سیلاب باعث شدت خسارت می‌شوند.»

وی تأکید کرد: «ضروری است اداره کل راهداری استان نسبت به تنقیه کالورت‌ها و پل‌های زیر جاده‌ای اقدامات جدی‌تری انجام دهد تا از پخش و قبلت سیلاب در بالادست این سازه‌ها جلوگیری شود. همچنین انتظار داریم منابع طبیعی در زمینه اجرای طرح‌های آبخیزداری در بالادست همچون گذشته در صورت تأمین اعتبار در سال جاری فعالیت‌های گسترده‌تری به عمل آورد» وی در پایان خاطرنشان کرد: «شرکت آب منطقه‌ای استان البرز متناسب با اعتبارات در دسترس، اقدامات اجرایی لازم را انجام داده و در صورت تأمین اعتبارات بیشتر، آمادگی اجرای طرح‌های وسیع‌تری در راستای کنترل و مدیریت سیلاب را دارد.»

آمار تاسف برانگیز دور ریز برنج در کشور

معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی گفت: روزانه هشت تن برنج در کشور دور ریز می‌شود که سالانه معادل سه هزار تن برنج می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از خبر آنلاین، غلامرضا گل‌محمدی در حاشیه آیین گرامیداشت گندم و نان اظهار کرد: با توجه به اینکه برای تولید هر دانه برنج یقیناً در شفاف که دور ریز می‌شود معادل یک لیوان آب در کشور مصرف شده بنابراین کاهش ضایعات و استفاده بهینه از آنها برای مصرف مجدد جزو اقداماتی است که باید انجام شود.

وی افزود: هم اکنون ۲۰ تا ۳۰ درصد تولیدات بخش کشاورزی در کشور به ضایعات تبدیل می‌شود که

باید کاهش یابد و این امر جز با فرهنگ‌سازی محقق نمی‌شود.

رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی به ۳۰ طرح کلان این سازمان هم اشاره کرد و اذعان کرد: از این تعداد ۲۲ طرح در حال اجراست که یکی از مهمترین آنها کاهش ضایعات کشاورزی است؛ به عنوان نمونه، گندم‌های سن‌زده که پیش‌تر برای پخت نان نامناسب بودند، با تحقیقات مرکز تحقیقات کشاورزی خراسان، فرآوری و قابل استفاده در نانوایی‌ها شده‌اند.

گل‌محمدی با بیان اینکه هر دانه برنج برای تولید خود به ۹۴ سی‌سی آب نیاز دارد، ادامه داد: سال گذشته ۷۷ رقم گیاهی در کشور توسط این سازمان معرفی شد که حدود ۱۰ رقم از این تعداد در حوزه گندم و غلات بود و یا اقدامات انجام شده در برابر بیماری زنگ زرد و کم آبی مقاوم هستند.

کشتی آرای توضیح داد

وضعیت بازار سکه و طلا پس از دور دوم مذاکرات چگونه خواهد بود؟

در حالی که قیمت جهانی طلا با رکوردشکنی بی‌سابقه‌ای همراه بود، بازار داخلی سکه و طلا برخلاف این روند، سقوط چشمگیری را تجربه کرد؛ کشتی آرای کاهش نرخ ارز تلاشی از سیگنال‌های مثبت مذاکرات ایران و آمریکا را علت اصلی این ریزش عنوان کرد به‌گونه‌ای که بهای انواع سکه کاهش‌های چند میلیون تومانی را تجربه کرده و حباب سکه نیز تا ۷۵ میلیون تومان تخلیه شد که می توان امیدوار بود با دور دوم مذاکرات شاهد کاهش بیشتر قیمت ها در این بازارها باشیم.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، هفته‌ای که گذشت، برای بازار سکه و طلا هفته‌ای با نوسانات کاهشی قابل توجه بود؛ بحث‌های سیاسی- اقتصادی و پالس‌های مثبت اولین مذاکرات ایران و آمریکا سبب شد که ارزش ریال کشور تقویت و نرخ ارز با کاهش قابل توجهی مواجه شود، به تبع کاهش نرخ ارز، بازار سکه و طلا برخلاف جهت حرکت رویه بالای قیمت طلا در بازارهای جهانی و رکوردشکنی اونس جهانی طلا ریزشی شد.

محمد کشتی‌آرای در رابطه با وضعیت یک هفته اخیر بازار سکه و طلاافظهار کرد: اتفاقی که در یک هفته اخیر افتاد، این بود که قیمت جهانی طلا باز به رقم بی سابقه ۳۲۴۰ دلار رسید که حقیقتاً یک رکورد جدید به حساب می‌آید. در آخرین روز دادوستدهای بازار داخل (روز گذشته-پنجشنبه) قیمت هر اونس طلا ۳۲۲۴ دلار بود که به نسبت ابتدای هفته، ۸۷ دلار افزایش داشته؛ این افزایش ۸۷ دلاری، طبیعتاً افزایش زیادی است اما برخلاف این افزایش قابل توجه قیمت جهانی طلا، نرخ ارز این هفته سیر نزولی داشت و همین باعث شد که آن ۸۷ دلار افزایش قیمت جهانی با کاهش قیمت ارز پوشش داده شود و قیمت انواع قطعات سکه و طلا به نسبت اول هفته با کاهش و ریزش زیادی همراه شود.

نایب‌رئیس سابق اتحادیه طلا و جواهر تهران، تصریح کرد: این حرکت در دو مسیر مختلف قیمت‌ها در بازار سکه و طلا داخلی و بازار جهانی، بطوری بود که قیمت سکه تمام طرح جدید هشت میلیون و ۲۰۰ هزار تومان کاهش، ۷۹ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان شد و قیمت سکه تمام طرح قدیم، بطور متوسط با ۱۴ میلیون تومان کاهش به ۷۲ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان رسید.

وی ادامه داد: تیم سکه با هشت میلیون و ۷۰۰ هزار تومان کاهش هفتگی، در آخرین معاملات روز گذشته (پنجشنبه)، ۴۹ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان بود. ربع سکه با دو میلیون و ۱۰۰ هزار تومان کاهش هفتگی ۲۷ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان و سکه‌های یک گرمی بانک مرکزی هم با یک میلیون تومان کاهش، ۱۳ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان قیمت داشتند. بنابراین همه انواع قطعات سکه با ریزش همراه بود که قسمتی از این کاهش قیمت‌ها به دلیل کاهش حباب سکه بود.

کشتی‌آرای خاطرنشان کرد: قیمت طلای آب شده هم علیرغم افزایش ۸۷ دلاری قیمت جهانی طلا، دیروز در آخرین معاملات با دو میلیون و ۸۲۰ هزار تومان کاهش هفتگی به ۲۹ میلیون و ۸۲۰ هزار تومان رسید. هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز با ۶۴۵ هزار تومان کاهش بها؛ نسبت به ابتدای هفته به ازای هر گرم، در آخرین معاملات پایانی هفته، شش میلیون و ۸۸۵ هزار تومان (به ازای هر گرم)، مبنای معاملات طلا قرار گرفت.

این کارشناس بازار سکه و طلا کاشور در رابطه با تغییرات حباب سکه و آخرین وضعیت آن در بازارسکه، گفت: همینطور که اشاره شد، حباب سکه هم به دلیل کاهش قیمت سکه و همچنین با توجه به کاهش تفاضل در نتیجه‌ی کاهش قیمت سکه، با هفت میلیون و ۵۰۰ هزار تومان کاهش مواجه شود. در آخرین معاملات روز گذشته (پنجشنبه)، هر قطعه سکه ۱۲ میلیون و ۵۰۰ تومان دارای حباب بود.

طبق تحلیل نایب‌رئیس سابق اتحادیه طلا و جواهر تهران، هفته‌ای که گذشت، در مجموع هفته کاهشی قیمت‌ها بود. علت کاهش هم همانطور که اشاره شد، شرایط بازار با توجه به گفت‌وگوها و مذاکراتی که انجام می‌شود و مسائل سیاسی و اقتصادی کشور به این سمت رفت که نرخ ارز کاهش پیدا کرد و سبب شد که بهای سکه و طلا هم کاهش پیدا بکند؛ این درحالی بود که روند بازار داخلی در جهت خلاف قیمت جهانی بود که با توجه به نرخ تورم و کاهش شاخص‌های اقتصادی آمریکا، باعث شده قیمت جهانی طلا با افزایش همراه شود؛ البته قیمت نقره و پلاتین هم با افزایش در بازارهای جهانی همراه بوده است.

کشتی‌آرای در پایان به بیان اینکه اتفاقاتی که طی دو سه هفته اخیر پیش آمده بر اساس شرایط سیاسی بوده و طبیعتاً با توجه به اینکه امروز(شنبه) دور دوم مذاکرات است، می توان ابراز امیدواری کرد که این مذاکرات در جهت مثبت پیش برود. چنانچه مذاکرات در جهت مثبت باشد، طبیعتاً شاهد کاهش بیشتر قیمت‌ها خواهیم بود.

یادداشت

سرمایه‌گذاری هزار میلیارد دلاری آمریکا در ایران، سراب یا واقعیت؟

در میان گمانه‌زنی‌های پیرامون آینده روابط ایران و آمریکا، اخیراً ادعایی مبنی بر احتمال سرمایه‌گذاری عظیم هزار میلیارد دلاری از سوی ایالات متحده در اقتصاد ایران مطرح شده است. این رقم هنگفت، با در نظر گرفتن ابعاد اقتصاد جهانی و روابط کنونی دو کشور، نیازمند واکاوی دقیق و علمی است تا از ورطه خوش‌بینی‌های غیرواقعی و انتظارات کاذب فاصله گرفته و تصویری روشن از امکان‌پذیری آن ترسیم گردد.

نخست: مقیاس سرمایه‌گذاری در بوته تحلیل اقتصادی

ایالات متحده آمریکا با تولید ناخالص داخلی بالغ بر ۲۹ تریلیون دلار، از توان اقتصادی قابل توجهی برخوردار است. با این حال، حتی در نزدیک‌ترین و صمیمانه‌ترین روابط اقتصادی میان کشورها، تزریق سرمایه‌ای به حجم هزار میلیارد دلار، در بازه‌ی کوتاه مدت امری بی‌سابقه و دور از ذهن به نظر می‌رسد. حل این فرضیه در مورد روابط خصمانه‌ای چون روابط ایران و آمریکا، ابعاد پیچیده‌تری به خود می‌گیرد. سابقه نشان داده است که جریان‌های سرمایه‌گذاری کلان، نیازمند بستری امن، باثبات و مبتنی بر منافع متقابل و بلندمدت هستند؛ عناصری که در وضعیت کنونی روابط تهران و واشنگتن، به شدت کمرنگ به نظر می‌رسند.

دوم: تار و پود تحریم‌ها؛ مانعی ساختاری و پیچیده

یکی از اساسی‌ترین موانع بر سر راه هر گونه تعامل اقتصادی گسترده میان ایران و آمریکا، ساختار پیچیده و درهم‌تنیده تحریم‌های وضع شده علیه ایران است. این تحریم‌ها که در طول دهه‌های گذشته و در سطوح مختلف، (از سوی کنگره، سنا و نهادهای اجرایی آمریکا) به تصویب رسیده‌اند، به سادگی و بدون طی مراحل قانونی دشوار در ساختار سیاسی ایالات متحده قابل رفع نیستند. تجربه برجام نشان داد که حتی با وجود توافق هسته‌ای و تلاش‌های دولت وقت آمریکا به دلیل وجود قوانین تحریمی ثانویه و سایه سنگین عدم اطمینان ناشی از ساختار سیاسی آمریکا، شرکت‌های بزرگ این کشور تمایل چندانی به ورود به بازار ایران نشان ندادند. بنابراین، تصور سرمایه‌گذاری هزار میلیارد دلاری بدون رفع اساسی و پایدار این موانع قانونی، تصوری نزدیک به محال است.

سوم: ظرفیت جذب اقتصاد ایران؛ محدودیت‌های ساختاری

علاوه بر موانع خارجی، باید به ظرفیت‌های داخلی اقتصاد ایران نیز توجه کرد. تولید ناخالص داخلی ایران در حدود ۴۰۰ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود. مقایسه این رقم با حجم سرمایه‌گذاری پیشنهادی (هزار میلیارد دلار) نشان می‌دهد که اقتصاد ایران، حتی در خوش‌بینانه‌ترین سناریوها، توانایی جذب و مدیریت چنین حجم عظیمی از سرمایه را در کوتاه‌مدت ندارد. به عنوان مثال، قرارداد ۲۵ ساله ایران و چین که به عنوان یک توافق اقتصادی بلندمدت و راهبردی مطرح شده است، پیش‌بینی سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیارد دلاری را در طول یک بازه زمانی نسبتاً طولانی در نظر گرفته است. این مقایسه، ابعاد غیرواقعی ادعای سرمایه‌گذاری هزار میلیارد دلاری آمریکا را بیش از پیش آشکار می‌سازد.

چهارم: رفع تحریم‌ها؛ شرط لازم اما ناکافی

حتی در صورت رفع تحریم‌ها، نباید تصور کرد که درهای اقتصاد ایران به سوی سیل سرمایه‌های خارجی گشوده خواهد شد. تجربه جهانی نشان داده است که سرمایه‌گذاران بین‌المللی، علاوه بر رفع موانع قانونی، به دنبال محیطی امن، شفاف و باثبات برای فعالیت‌های اقتصادی خود هستند. مشکلاتی نظیر بی‌ثباتی قوانین و مقررات، عدم شفافیت در ساختارهای اقتصادی و اداری، دشواری‌های فضای کسب‌وکار و مهم‌تر از همه، نبود تضمین‌های کافی برای امنیت سرمایه، موانعی به مراتب جدی‌تر از تحریم‌ها محسوب می‌شوند. تا زمانی که این چالش‌های ساختاری در اقتصاد ایران حل و فصل نشوند، جذب سرمایه‌گذاری خارجی در مقیاس‌های بزرگ، امری بسیار دشوار خواهد بود.

پنجم: ملاحظات سیاسی و هویتی؛ وزن سنگین ایدئولوژی و لابی‌ها

فراتر از دلایل اقتصادی، نباید از موانع سیاسی و هویتی موجود در روابط ایران و آمریکا غافل شد. تضادهای ایدئولوژیک عمیق میان دو کشور، نفوذ لابی‌های قدرتمند (به‌ویژه لابی‌های صهیونیستی) در ساختار سیاسی آمریکا که همواره مخالف هرگونه تنفس اقتصادی ایران بوده‌اند و سابقه اظهارات خصمانه سیاستمداران ارشد آمریکایی (مانند رویکرد ترامپ در قبال برجام و ایران)، همگی نشان می‌دهند که ایجاد یک بستر سیاسی مساعد برای سرمایه‌گذاری کلان، نیازمند تحولات بنیادین در نگرش‌ها و سیاست‌های هر دو طرف است. اظهارات اخیر مبنی بر مخالفت ترامپ با هرگونه گشایش اقتصادی دولت بایدن برای ایران، به خوبی گویای این واقعیت است.

گلایه‌های خیالی، شرطی‌سازی اقتصاد و اولویت رونق سرمایه‌گذاری داخلی

در مجموع، ادعای سرمایه‌گذاری هزار میلیارد دلاری آمریکا در ایران، با توجه به موانع اقتصادی، قانونی، ساختاری و سیاسی برشمرده شده، بیشتر به یک وعده غیرواقعی و فاقد پشتوانه منطقی شباهت دارد.

طرح چنین ادعایی، به جای آنکه راهگشای حل مشکلات اقتصادی باشد، می‌تواند منجر به ایجاد خوش‌بینی‌ها و انتظارات کاذب سیاسی در داخل کشور شده و در نهایت، اقتصاد را بیش از پیش شرطی نماید. این رویکرد، نه تنها به جذب سرمایه خارجی کمک نمی‌کند، بلکه با مخاطره پیام ضعف و انفعال به طرف مقابل، می‌تواند موقعیت چانه‌زنی ایران را نیز تضعیف نماید.

نکته حائز اهمیت آن است که بنا به فرمایشات دیروز رهبر معظم انقلاب، در دیدار عبادله با مسئولان ارشد نظام، رونق سرمایه‌گذاری داخلی، پیش‌شرط اساسی برای جذب سرمایه‌های خارجی به شمار می‌رود. هنگامی که سرمایه‌گذاران داخلی با اطمینان و انگیزه در اقتصاد کشور فعال شوند و شاهد رشد و سودآوری کسب‌وکارهای خود باشند، این امر به مثابه یک سیگنال قوی برای سرمایه‌گذاران خارجی عمل کرده و جذابیت بازار ایران را افزایش می‌دهد.

در واقع، سرمایه‌گذاری داخلی پویا، نشان‌دهنده وجود فرصت‌های واقعی، امنیت سرمایه و چشم‌انداز روشن اقتصادی است که می‌تواند اعتماد سرمایه‌گذاران خارجی را جلب نماید. بنابراین، اولویت اصلی باید بر ایجاد بسترهای لازم برای رونق تولید و سرمایه‌گذاری داخلی، رفع موانع پیش روی فعالان اقتصادی و تقویت بنیان‌های اقتصاد ملی باشد.

در چنین فضایی، می‌توان به جذب سرمایه‌های خارجی نیز امیدوار بود؛ سرمایه‌هایی که بر پایه یک اقتصاد قوی و فعال داخلی شکل گرفته‌اند، نه بر وعده‌های غیرواقعی و انتظارات کاذب سیاسی.

محمدبرزگری فیروزآبادی
کارشناس اقتصادی
alborz.payam@gmail.com